

V Seminarium Muzealnictwa Wojskowego

Przyszłość- Przeszłości

15 – 17 września 2021 r.

Muzeum Sił Powietrznych w Dęblinie

Muzeum Sił Powietrznych w Dęblinie zaprasza w dniach 15–17 września 2021 r. przedstawicieli muzeów wojskowych, stowarzyszeń, fundacji, instytucji, jednostek wojskowych oraz pasjonatów techniki militarnej na **Seminarium Muzealnictwa Wojskowego** - spotkanie w formie konferencji połączonej z objazdem studyjnym.

Przez 3 dni konferencji odbędą się debaty nad problematyką ochrony zabytków techniki, perspektyw dla muzeów historycznych o profilu wojskowym oraz ich miejsca w strategiach rozwoju i promocji o zasięgu regionalnym i ogólnopolskim.

Będzie to piąta edycja seminarium, które zostało zainicjowane przez niżej podpisanego - organizatora trzech spotkań w latach 2009, 2012 i 2014 (w Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu). W 2013 r. odbyło się III Seminarium organizowane przez Piłskie Muzeum Wojskowe.

Seminarium ma zasięg ogólnopolski, adresowane jest do szerokiego środowiska osób związanych z muzealnictwem wojskowym, edukacją historyczną i upowszechnianiem dziedzictwa architektury i techniki wojskowej.

W tym roku tematem wiodącym seminarium będzie szeroko pojęta problematyka nowych perspektyw w muzealnictwie, związanych z gromadzeniem, ochroną i upowszechnianiem zbiorów: **Przyszłość - Przeszłości**.

Zastosowane przez nas motto, jest nawiązaniem do myśli, jaka przyświecała księżnej Izabeli Czartoryskiej przy tworzeniu pierwszego w Polsce muzeum - Świątyni Sybilli w Puławach. W zamyśle księżnej Czartoryskiej, otwarte w 1801 roku muzeum miało zachować dla przyszłych pokoleń skarby kultury i sztuki.

Naszym zamierzeniem jest zwrócenie uwagi na perspektywy dla dziedzictwa przeszłości w zakresie ich ochrony i udostępniania. Pragniemy także wspólnie zaprezentować scenariusze, strategie i przewidywania uwzględniające rolę zabytków (owej przeszłości) w rozwoju społeczeństw i możliwości odpowiadania na wyzwania współczesności.

Temat ten nawiązuje także do tegorocznego hasła ICOM Międzynarodowego Dnia Muzeów – „Przyszłość muzeów: Odzyskaj i wyobraź sobie na nowo” - które jest zaproszeniem skierowanym do muzealników oraz społeczności lokalnych do tworzenia, wyobrażania sobie i dzielenia się nowymi praktykami w zakresie zabezpieczania prawnego i fizycznego obiektów muzealnych, oraz wdrażania nowych form komunikacji z odbiorcami.

Rok 2020 był inny niż wszystkie. Kryzys COVID-19 gwałtownie ogarnął cały świat, wpływając na każdy aspekt naszego życia, także na sektor kultury i turystyki. Kryzys ten służył jednak również jako katalizator dla kluczowych innowacji, w szczególności w zwiększeniu nacisku na cyfryzację oraz tworzenie nowych form doświadczenia kulturowego i rozpowszechniania.

Nastąpiła widoczna ewolucja w formie komunikacji z publicznością - programy takie jak np. „Kultura w sieci”, wyzwoliły kreatywność w sposobach prezentacji zbiorów poprzez platformy internetowe. Kulturowa kwarantanna nie obejmowała wirtualnej rzeczywistości, dając publiczności substytut obecności w muzeach i fizycznego uczestnictwa. Miernikiem zainteresowania zbiorami stały się dane o unikalnych widzach oraz o średniej liczbie wyświetleń stron. Wirtualny świat spowodował jednak konfrontację z niemierzalnym problemem: nieobecnością odbiorcy wykluczonego cyfrowo, tradycyjnie i konserwatywnie pojmującego obcowanie z dziełem sztuki, także osób z niepełnosprawnościami.

Specjalnością muzeów jest pielęgnowanie przeszłości, jednak w każdym aspekcie bieżącego funkcjonowania stykamy się z problemami współczesności i przyszłości. Kryzys klimatyczny wymusza na placówkach ponowną analizę ich roli i misji, jako instytucji działających w służbie społeczeństwa i jego rozwoju. Pandemia wirusa COVID-19, ogłoszona w marcu 2020 r przez WHO, to jeden z przejawów kryzysu klimatycznego. Muzea funkcjonują w zglobalizowanym świecie, stałego wzrostu populacji ludzkiej, mobilności, niekontrolowanej eksploatacji zasobów naturalnych, dynamicznej dystrybucji dóbr i towarów. Problematyka ta nawiązuje do planów zmiany definicji muzeum podczas Konferencji Generalnej ICOM w Kioto w 2019 roku. Nowa propozycja prezentuje Muzea jako *przestrzeń dialogu na temat przeszłości i przyszłości, działające w celu kolekcjonowania, przechowania, badania, interpretowania, wystawiania i zachęcania do zrozumienia świata, mając na celu wkład w (budowanie) ludzkiej godności i sprawiedliwości społecznej, powszechnej równości i dobrostanu planety.*

Przyjrzymy się tym zagadnieniom z punktu widzenia muzeów państwowych, samorządowych, jak prowadzonych przez organizacje pozarządowe i osoby prywatne.

Główne zagadnienia V Seminarium Muzealnictwa Wojskowego:

1. **Bezpieczeństwo i ochrona zbiorów w muzeach wojskowych** – problematyka związana z gromadzeniem, ewidencją, przechowywaniem, konserwacją, udostępnianiem, transportem muzealiów oraz szeroko pojętymi zagrożeniami dla instytucji kultury – m.in. kradzieże, terroryzm, wojna, pożar, pandemia. Pragniemy poruszyć tematy ważne zarówno dla muzealników, jak i służb walczących z przestępczością przeciw zabytkom.
2. **Edukacja i komunikacja z odbiorcą** – poruszymy tematykę prowadzenia zajęć w oparciu o upowszechnianie techniki wojskowej i historii powszechnej. Zaprezentowane zostaną programy edukacyjne oraz metodyka pracy – w odniesieniu do zmian socjologicznych i kulturowych, także zachodzących w wyniku pandemii, wykorzystania nowoczesnych form wyrazu i komunikacji. Pragniemy zwrócić uwagę na reakcję muzeów na potrzeby odbiorców i utrzymania ciągłości komunikacji z publicznością. Poruszymy zagadnienia dostępności oferty muzealnej dla różnych grup odbiorców. Zastanowimy się czy powstawanie muzeów narracyjnych i interaktywnych, także w sieci, wpływa na zmianę w zachowaniu widzów: czy nastąpi powrót do bezpośredniego kontaktu z dziełem sztuki?
3. **Muzealnictwo wojskowe na rzecz klimatu** – pragniemy odpowiedzieć na pytania: czy muzea są otwarte na zmiany klimatyczne? Czy muzea jako miejsca o dużym zasięgu oddziaływania i pełniące ważną rolę w społeczności, mają wpływ na edukację i wzrost świadomości o kryzysie klimatycznym? Czy muzea powinny uwzględnić ekologiczne zagadnienia w programach, strategiach i funkcjonowaniu?
4. Prezentacja zrealizowanych i planowanych projektów z zakresu inwestycji, organizacji wystaw, konserwacji muzealiów, prowadzenia programów badawczych i edukacyjnych w oparciu o powyższe tematy.

Celem Seminarium jest integracja środowiska muzealników, upowszechnianie dziedzictwa techniki wojskowej, wymiana doświadczeń pomiędzy muzeami państwowymi, samorządowymi i prywatnymi - społecznymi, profesjonalizacja środowiska muzealników wojskowych oraz prezentacja dobrych praktyk w muzealnictwie.

Zgłoszenia:

Miejsce konferencji :

Muzeum Sił Powietrznych w Dęblinie, ul. Lotników Polskich 1

Termin : 15-17 września 2021 r

Język obrad: polski

Forma wystąpień: referat (20 minut), komunikat (10 minut). Prezentację multimedialną z podpisami materiałów ikonograficznych, tezami i głównymi wnioskami prosimy przygotować w języku polskim.

Prosimy o przesłanie abstraktu wystąpienia o objętości 1500-1800 znaków (ze spacjami) oraz afiliację, do dnia **10 maja 2021** roku, na adres:

Muzeum Sił Powietrznych w Dęblinie, 08-530 Dęblin, ul. Lotników Polskich 1, lub elektronicznie na adres: **m.markiewicz@muzeumsp.pl**

Organizatorzy zastrzegają sobie prawo wyboru spośród nadesłanych abstraktów, które zostaną włączone do programu konferencji. Autorzy wybranych referatów zostaną poinformowani o ich zaakceptowaniu do dnia **1 czerwca 2021** r.

Po zakończeniu Seminarium przewiduje się wydanie drukiem wybranych referatów.

Wszelkie informacje dot. konferencji można uzyskać kontaktując się z Sekretarzem Konferencji – panią Malwiną Markiewicz, tel. +48 261 519 458 m.markiewicz@muzeumsp.pl

Udział w konferencji będzie odpłatny- informacje będą przekazane w kolejnych komunikatach.

Organizatorzy:

Muzeum Sił Powietrznych w Dęblinie

Stowarzyszenie Muzeów Sztuki Inżynieryjnej

Muzeum Wojska w Białymstoku

Partner: Stowarzyszenie Muzealników Polskich

Patronat: Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów, Polski Komitet Narodowy ICOM